

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. október 5.
(OR. en)

13223/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0323(NLE)

ENER 488
ATO 72
POLCOM 128
FDI 13

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. október 5.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 522 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Euratom által az Energia Charta Konferencia 33. ülésén képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 522 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 522 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.10.5.
COM(2022) 522 final

2022/0323 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Euratom által az Energia Charta Konferencia 33. ülésén képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat tárgya az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) által az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az Energia Charta Konferencia 33. ülésén az Energia Charta Egyezmény javasolt módosításainak tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat (CC 760), valamint i. az Energia Charta Egyezmény mellékletei tekintetében javasolt módosításoknak és változtatásoknak (CC 761), ii. az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt módosításainak (CC 762), valamint iii. az Energia Charta Egyezmény módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról, valamint mellékleteinek változásairól/módosításáról szóló határozatnak a (CC 763) jóváhagyása. Az Energia Charta Egyezmény módosításainak elfogadását és a további jóváhagyásokat az Energia Charta Konferencia egyidejűleg fogadja el.

Az Energia Charta Egyezmény

Az Energia Charta Egyezmény az energiaágazatra alkalmazandó többoldalú kereskedelmi és beruházási megállapodás, amelyet 1994-ben írtak alá és 1998-ban lépett hatályba. Az Energia Charta Egyezmény a beruházásvédelemre, az energetikai anyagok és termékek kereskedelmére és tranzitjára, valamint a vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Az Energia Charta Egyezmény létrehozta továbbá az 54 szerződő fél közötti nemzetközi energiaügyi együttműködés keretét. Az Európai Unió az Euratommal¹, 26 uniós tagállammal², Japánnal, Svájcjal, Törökországgal, valamint a Nyugat-Balkán és a volt Szovjetunió országainak többségével együtt – Oroszországgal³ és Belarusszal⁴ kivételével – részes fele az Energia Charta Egyezménynek.

Az Energia Charta Konferencia

Az Energia Charta Konferencia az Energia Charta folyamatának irányító és döntéshozó szerve, amelyet az Energia Charta Egyezmény hozott létre. Az Energia Charta Egyezményt aláíró vagy ahhoz csatlakozó valamennyi állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet (például az EU és az Euratom) tagja a konferenciának, amely rendszeresen ülésezik az Energia Charta Egyezmény aláírói közötti energiaügyi együttműködést érintő kérdések megvitatása, az Energia Charta Egyezmény és az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló jegyzőkönyv rendelkezései végrehajtásának felülvizsgálata, valamint az Energia Charta keretében alkalmazható lehetséges új eszközök és megvalósítható közös tevékenységek mérlegelése érdekében. Az Energia Charta Konferencia ezen belül elfogadja az Energia Charta Egyezmény módosításainak szövegét, valamint jóváhagyja az Energia Charta Egyezmény mellékleteinek módosításait és technikai változtatásait. Az Energia Charta Egyezmény szövegének javasolt módosításairól való szavazáskor az Energia Charta Konferencia határoz arról, hogy a módosításokat a jelen lévő és szavazó szerződő

¹ Az Energia Charta Egyezmény, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló Energia Charta Jegyzőkönyv Európai Közösségek általi elfogadásáról szóló, 1997. szeptember 23-i 98/181/EK, ESZAK, Euratom tanácsi és bizottsági határozat (HL L 69., 1998.3.9., 1. o.).

² Olaszország kivételével, amely 2015-ben egyoldalúan felmondta az Egyezményt.

³ A 2022. június 24-i rendkívüli Energia Charta Konferencia visszavonta az Oroszországi Föderáció megfigyelői státuszát.

⁴ A 2022. június 24-i rendkívüli Energia Charta Konferencia visszavonta Belarusszal megfigyelői státuszát és az Energia Charta Egyezmény Belarusszal ideiglenes alkalmazását.

felek egyhangú szavazatával kerüljön elfogadásra. Az EU és az Euratom az Energia Charta Egyezmény szerződő felei közé tartozó tagállamaik számával megegyező számú szavazattal rendelkeznek, azzal a kikötéssel, hogy az EU és az Euratom nem gyakorolhatja szavazati jogát, ha tagállamai gyakorolják szavazati jogukat, és fordítva.

Az Energia Charta Konferencián meghozandó határozatok

2022. november 22-én, 33. ülésén az Energia Charta Konferencia várhatóan négy határozatot hoz, amelyek az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésével kapcsolatosak. Ezeket a határozatokat egyidejűleg hozzák meg, és céljuk:

- az Energia Charta Egyezmény szövegéhez javasolt módosítások elfogadása (CC 760),
- az Energia Charta Egyezmény mellékletei javasolt módosításainak és változtatásainak jóváhagyása (CC 761),
- az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt módosításainak jóváhagyása (CC 762), valamint
- az Energia Charta Egyezmény szövegéhez javasolt módosítások hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról, valamint mellékleteinek változtatásairól/módosításairól szóló határozat jóváhagyása (CC 763).

Mivel a megállapodás az 1990-es évek óta nem esett át jelentős aktualizálásán, egyre inkább elavulttá vált.. Emellett mára azon beruházási egyezmények egyike, amely a legtöbb peres ügy tárgyát képezi a világon: a többségében más uniós országokban székhellyel rendelkező beruházók követeléseinek fő célpontjai az uniós tagállamok. Ennek eredményeként 2018 novemberében korszerűsítési folyamat indult el. Az Energia Charta Konferencia először jóváhagyta a megvitatandó témák listáját, amelyek elsősorban a beruházásvédelemmel kapcsolatos rendelkezésekhez kapcsolódtak. Az EU ezt követően javaslatot tett a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházások védelmének megszüntetésére annak érdekében, hogy az Energia Charta Egyezményt összhangba hozza a Párizsi Megállapodással.

A többoldalú tárgyalások 15 fordulóját követően, amelyekre 2019. július és 2022. június között került sor, a 2022. június 24-én, Brüsszelben tartott rendkívüli Energia Charta Konferencián „elvi megállapodás” született a tárgyalások lezárásáról. Az Energia Charta Egyezmény felülvizsgált szövegét és mellékleteit ezt követően augusztus közepéig jogi felülvizsgálatnak vetették alá. Ezután a felülvizsgált szövegeket tartalmazó végleges határozattervezeteket (CC 760, CC 761, CC 762 és CC 763) 2022. augusztus 19-én megosztották valamennyi szerződő féllel, beleértve az EU-t, az Euratomot és az Energia Charta Egyezmény szerződő felei közé tartozó valamennyi uniós tagállamot.

Az Energia Charta Konferencia 2022. november 22-én tartott 33. ülésén az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésével kapcsolatos határozatokról egyhangú szavazást tartanak. Ha a szavazás sikeres, azaz egyik szerződő fél sem emel kifogást, az Energia Charta Konferencia az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésére vonatkozó határozatokat „elfogadottnak” tekinti. Ez az elfogadás a reformcsomag különböző elemeinek megerősítésére, ideiglenes alkalmazására és esetleges hatálybalépésére irányuló további folyamatokat fog elindítani.

Az Energia Charta Egyezmény módosításainak és a korszerűsítés egyéb elemeinek ideiglenes alkalmazását az Energia Charta Egyezmény szövege módosításainak, valamint a mellékletei változásainak/módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló határozat szabályozza (CC 763). E határozattal összhangban 2023. augusztus 15-től valamennyi

szerződő fél automatikusan alkalmazni fogja a korszerűsítést. 2023. február 23. előtt azonban bármely szerződő fél letétbe helyezhet a letéteményesnél (Portugália) egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy nem tudja elfogadni az Energia Charta Egyezmény módosításainak ideiglenes alkalmazását, ami ténylegesen lehetővé teszi az egyes szerződő felek számára, hogy kimaradjon az ideiglenes alkalmazásból. Az Energia Charta Egyezmény titkársága ezeket a nyilatkozatokat nyilvánosságra hozza. Még abban az esetben is, ha valamely szerződő fél eredetileg ilyen nyilatkozatot tesz, bármikor visszavonhatja a nyilatkozatot; így lehetősége nyílik, hogy egy későbbi időpontban ideiglenesen alkalmazza az Energia Charta Egyezmény korszerűsítését.

Az Euratom-Szerződés 101. cikke szerinti határozatra irányuló e javaslat célja, hogy meghatározza az Euratom által az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az Energia Charta Konferencia 33. ülésén a fent ismertetett határozatokkal (CC 760, CC 761, CC 762 és CC 763) kapcsolatban képviselendő álláspontot.

A Bizottság ugyanakkor a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény 31. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében egy későbbi, az Európai Unió, az Euratom és a tagállamok közötti, az Energia Charta Egyezmény értelmezésére vonatkozó megállapodás elfogadását is javasolja. A megállapodásnak tartalmaznia kell különösen annak megerősítését, hogy az Energia Charta Egyezmény soha nem volt alkalmazandó, jelenleg nem alkalmazandó és soha nem lesz alkalmazandó az EU-n belül, az Energia Charta Egyezmény nem szolgálhat az EU-n belüli választottbírói eljárások alapjául, valamint a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés nem alkalmazandó az EU-n belül. Meg kell határozni továbbá a tagállamok kötelezettségeit arra az esetre, ha az Energia Charta Egyezmény 26. cikke szerint benyújtott kérelem alapján választottbírói eljárásban vesznek részt.

Az Unió következetes értelmezése szerint az Energia Charta Egyezmény nem alkalmazható valamely tagállam és egy másik tagállam beruházója közötti, az ez utóbbi által a szóban forgó tagállamban végrehajtott beruházással kapcsolatos jogvitákra. Ezt az értelmezést az Európai Unió Bírósága (EUB) a Komstroy-ügyben hozott ítéletében kifejezetten megerősítette⁵. A választottbírói eljárások azonban kimondták és továbbra is fenntartják, hogy az EUB ítéletei nem kötelezőek rájuk nézve. Annak elkerülése érdekében, hogy ilyen jogvitákban a bíróságok továbbra is kinyilvánítsák, hogy joghatósággal rendelkeznek, kifejezetten és egyértelműen meg kell ismételni az Energia Charta Egyezmény hiteles értelmezését. Ennek legmegfelelőbb módja a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény 31. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti megállapodás megkötése.

Noha ez a megállapodás egy külön egyezményben fogja kodifikálni az EU és tagállamai értelmezését (ami a kötelezettségek kétoldalú jellege miatt lehetséges), az Energia Charta Egyezmény korszerűsítése – egy egyértelműséget szolgáló cikkely révén – magába a szövegbe fogja beépíteni az összes szerződő fél azon értelmezését, mely szerint az Egyezmény 26. cikke nem alkalmazandó az EU-n belül. Mindkét elem hozzá fog járulni az esetleges kétértelműség megszüntetéséhez, valamint az Energia Charta Egyezmény szerinti EU-n belüli választottbírói eljárások jelenlegi vagy jövőbeli kockázatainak felszámolásához, biztosítva a szükséges mértékű jogbiztonságot.

Az Euratom által képviselendő álláspont

A Bizottság azt javasolja, hogy az Euratom által, az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az Energia Charta Konferencia 33., 2022. november 22-i ülésén az alábbi 1–4. pontban ismertetett álláspontokat képviseljék.

⁵ A Bíróság 2021. szeptember 2-i ítélete, Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC, C-741/19.

Az Energia Charta Egyezmény szövegéhez javasolt módosítások elfogadását illetően (CC 760)

Az Energia Charta Egyezmény szövegének javasolt módosításai (CC 760) jelentős javításokat tartalmaznak, amelyek hatékonyan összhangba hozzák az Energia Charta Egyezményt a modern beruházásvédelmi normákkal és az EU által más fórumokon (például UNCITRAL⁶) képviselt uniós álláspontokkal. A módosítások emellett összhangba hozzák az Energia Charta Egyezményt az EU közelmúltban elfogadott szabadkereskedelmi és beruházási megállapodásaiban szereplő beruházásvédelmi megközelítéssel, valamint az EU energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseivel, beleértve a Párizsi Megállapodást.

A módosított Energia Charta Egyezmény különösen a következőket tartalmazza:

- **új beruházásvédelmi rendelkezések, amelyek összhangban vannak a modern normákkal és az uniós álláspontokkal**, megerősítve a szerződő felek azon jogát, hogy intézkedéseket hozzanak a jogszerű szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében („szabályozáshoz való jog”), többek között az éghajlatváltozás elleni küzdelem tekintetében; csak a valós gazdasági érdekekkel rendelkező beruházók részesülnek védelemben, szemben a fiktív fedőcégekkel⁷,
- **a vitarendezésre vonatkozó új rendelkezések**, amelyek megóvják a szerződő feleket a meggazdagodás reményében alaptalanul indított keresetekkel szemben, biztosítékot írnak elő a költségekre, valamint bevezetik az eljárások nagyfokú átláthatóságát,
- **a fenntartható fejlődésre vonatkozó új rendelkezések**, így különösen az éghajlatváltozásra, a tiszta energiára való átállásra és a Párizsi Megállapodásra vonatkozó rendelkezések, amelyek hatékonyan beépítik a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségvállalásokat az Energia Charta Egyezménybe, és intézkedési mechanizmust biztosítanak az összehangolás hiánya esetén, olyan módon, amelyet korábban egy többoldalú beruházási egyezmény keretében soha nem valósítottak meg,
- emellett az EU biztosította a regionális gazdasági integrációs szervezetekre (például az EU-ra) vonatkozó rendelkezéseket, kifejezetten megerősítve, hogy **nem lehetséges az Energia Charta Egyezmény hatálya alá vonni az EU-n belüli beruházásokkal kapcsolatos választottbíróági eljárásokat**⁸, az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával⁹ összhangban,
- **az energiaszállítással kapcsolatos rendelkezések lényeges pontosítása** annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a harmadik felek hozzáférési jogaival

⁶ Az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága.

⁷ A fiktív fedőcégek olyan vállalatok, amelyeknek székhelye vagy telephelye az Energia Charta Egyezmény valamely szerződő felének területén található, az adott szerződő fél területén azonban nem folytatnak tényleges gazdasági tevékenységet, és csak az Energia Charta Egyezmény alapján járó védelemre törekcszenek.

⁸ Az ilyen keresetek tették ki az elmúlt évtizedben az uniós országokkal szemben benyújtott keresetek túlnyomó többségét, annak ellenére, hogy a Bizottság – az Európai Unió Bírósága által megerősített – álláspontja szerint az uniós jog kizárja az EU-n belüli beruházásokkal kapcsolatos választottbíróági eljárásokat.

⁹ A Bíróság 2018. március 6-i ítélete, Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV, C-284/16 és 2021. szeptember 2-i ítélete, Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC, C-741/19.

rendelkező integrált energiapiacok – például az EU – követelményeit, anélkül, hogy új kötelezettségeket rónának az EU-ra¹⁰,

- **az energiaágazaton belüli gazdasági tevékenység frissített fogalom meghatározása**, amely az EM/EM I., EQ/EQ I. és NI mellékletekkel (lásd az alábbi 2. pontot) együtt lehetővé teszi az EU számára, hogy az EU-n belüli beruházásvédelmet összehangolja az EU energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseivel.

Az Energia Charta Egyezmény szövegéhez fűzött módosítások elfogadása elvileg nem jár joghatással. A nemzetközi jog szerint ez nem aláírásnak, hanem a megtárgyalt szöveg parafálásának felel meg.

Ennek eredményeként a Bizottság azt javasolja, hogy az Euratom által az Energia Charta Konferencián az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdésekben képviselt álláspont az Energia Charta Egyezmény javasolt módosításai elfogadásának (CC 760) **támogatása** legyen.

A mellékletek javasolt módosításainak és változtatásainak jóváhagyását illetően (CC 761)

Az Energia Charta Egyezmény 34. cikke (3) bekezdésének m) pontja egyszerűsített eljárásról rendelkezik, amely felhatalmazza a Konferenciát, hogy módosításokat fogadjon el az Energia Charta Egyezmény mellékleteihez. Az Energia Charta Egyezmény mellékleteinek javasolt változtatásai (CC 761) lényeges változást hoznak a jelenlegi Egyezményben: **egyes energiatermékeknek és -termékeknek, valamint -tevékenységeknek az NI. melléklet révén történő kizárása az Energia Charta Egyezmény III. része szerinti beruházásvédelem hatálya alól.** Ennek eredményeként az EU az alábbiak szerint kapta meg a jogot arra, hogy a beruházásvédelem alóli kivételekről rendelkezzen az EU-ban:

2023. augusztus 15-től az EU-ban fosszilis tüzelőanyagokba történő valamennyi új beruházás védelmének kizárása, a 380 gCO₂/kWh-nál kisebb kibocsátású, hidrogénüzemű/alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázerművek és -infrastruktúrák esetében egy átmeneti időszak biztosítása mellett – alapértelmezés szerint 2030. december 31-ig, illetve ha azok szén-, tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű létesítményt váltanak fel, akkor 2033. augusztus 15-ig,

az EU-ban fosszilis tüzelőanyagokba történt valamennyi meglévő beruházás védelmének kizárása **az Energia Charta Egyezmény módosításainak hatálybalépését (vagy ideiglenes alkalmazásának megkezdését) követő 10 év elteltével**, de legkésőbb 2040. december 31-ig,

kizárólag **a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és szintetikus üzemanyagok** számára nyújtott védelem,

a **szén-dioxid-leválasztással, -hasznosítással és -tárolással** kapcsolatos tevékenységek védelmének kizárása.

A javasolt módosítások emellett **összhangba hozzák az Energia Charta Egyezmény hatályát a zöld energiára való átálláshoz szükséges, megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák jellemezte új helyzettel.** Ez az EM/EMI melléklet (új energetikai anyagok és termékek, például a hidrogén és a származékos tüzelőanyagok, úgy mint az ammónia és a metanol, valamint a biomassa, a biogáz és a szintetikus tüzelőanyagok

¹⁰ Fontos megjegyezni, hogy a harmadik felek piaci hozzáféréseivel, a kapacitásallokációs mechanizmusokkal és a díjszabásokkal kapcsolatos új kötelezettségvállalások a „legjobb törekvés szerinti” kötelezettségvállalások, amelyek az EU törvényeinek és rendeleteinek hatálya alá tartoznak, és ezért csak akkor kellene betartani őket, ha nem ütköznek az uniós jogi keretbe és az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaiba.

hozzáadása) és az **EQ/EQ I. melléklet** (új energetikai berendezések, például különböző szigetelőanyagok, valamint többrétegű szigetelő üveg hozzáadása) módosításával érhető el.

Ezen túlmenően új mellékleteket hoztak létre a **viszonosság elvének** végrehajtása érdekében, amelyek szerint a szerződő felek nem kényszeríthetők arra, hogy megvédjék más szerződő felek beruházásait, ha az utóbbiak az NI. mellékletben kizárták az ilyen beruházásokat, úgy, hogy nem alkalmazzák az Energia Charta Egyezmény 26. cikkében szereplő, beruházók és államok között vitarendezési mechanizmust (**új IA-NI. melléklet**), vagy pedig a beruházásvédelemről szóló III. rész egészét (**új NPT melléklet**). Az atomenergia az Egyezmény jelenlegi hatálya alá tartozik, és ez a mellékletek (különösen az NI. melléklet) módosítását követően is így marad, bármely módosítás vagy változtatás nélkül.

Ennek eredményeként a Bizottság azt javasolja, hogy az Euratom által az Energia Charta Konferencián képviselendő álláspont az Energia Charta Egyezmény mellékletei javasolt változtatásai és módosításai elfogadását (CC 761) **jóváhagyása** legyen.

Az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt változtatásainak jóváhagyását illetően (CC 762)

Az értelmező záradékokban, nyilatkozatokban és határozatokban bevezetett változtatások (CC 762) az elavult rendelkezések helyesbítésére (például az „Európai Közösségek” kifejezés cseréje az „Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség” kifejezésre), valamint az Energia Charta Egyezmény szövegének további pontosítására irányulnak (például annak pontosítására, hogy a „támogatás” magában foglalja az uniós jogban meghatározott „állami támogatást”). Az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok ilyen változtatásainak jóváhagyása még egyértelműbbé és pontosabbá teszi az Energia Charta Egyezmény szövegét.

Ennek eredményeként a Bizottság azt javasolja, hogy az Euratom által az Energia Charta Konferencián e kérdésben képviselendő álláspont az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt módosításainak (CC 762) **jóváhagyása** legyen.

Az Energia Charta Egyezmény szövege módosításainak, valamint mellékletei változtatásainak/módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló határozat jóváhagyását illetően (CC 763)

A konferencia jóvá fogja hagyni azt a határozatot, amely az Energia Charta Egyezmény javasolt módosításainak és mellékletei módosításainak hatálybalépésére és ideiglenes alkalmazására vonatkozó alábbi szabályokról rendelkezik (CC 763):

- **Az Energia Charta Egyezmény szövegének módosításai** az Energia Charta Egyezmény 42. cikkének (4) bekezdésével összhangban lépnek hatályba. Ez azt jelenti, hogy a módosítások akkor lépnek hatályba, amikor a szerződő felek háromnegyede megerősítette azokat. Emellett a határozat úgy rendelkezik, hogy alapértelmezés szerint a módosításokat 2023. augusztus 15-től valamennyi szerződő fél ideiglenesen alkalmazza, kivéve, ha 2023. február 23-ig nyilatkozatot nyújtanak be arról, hogy erre nem képesek.
- **Az NI. melléklet C. szakaszának változtatásai**, amely különösen 10 éves átmeneti időszakot ír elő a fosszilis tüzelőanyagokba történő meglévő beruházások védelmének fokozatos megszüntetésére az EU-ban, valamint **más mellékletek változtatásai**: ezek a változtatások az Energia Charta Egyezmény módosításainak hatálybalépésekor lépnek hatályba (lásd fent). Az NI. melléklet C. szakaszát és a többi melléklet változtatásait alapértelmezés szerint valamennyi szerződő fél ideiglenesen alkalmazni fogja, kivéve, ha 2023. február 23-ig ezzel ellentétes nyilatkozatot tesznek (lásd fentebb).

- **Az NI. melléklet B. szakaszának változtatásai**, amely különösen a fosszilis tüzelőanyagokba történő új beruházásoknak az uniós védelemből való kizárására vonatkozó szabályokat tartalmazza, 2023. augusztus 15-én minden további megerősítés nélkül automatikusan hatályba lépnek.
- **Az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok változtatásai** 2022. november 22-én lépnek hatályba, amennyiben azok elavult hivatkozások helyesbítésére szolgálnak. A fennmaradó változtatások az Energia Charta Egyezmény módosításainak hatálybalépésekor lépnek hatályba. Addig is ideiglenesen ugyanúgy alkalmazandók, mint az Energia Charta Egyezmény módosításai.

Az Energia Charta Egyezmény és az NI. melléklet C. szakaszának módosításai, valamint más mellékletek módosításai hatálybalépésének és ideiglenes alkalmazásának szabályai összhangban vannak az eredeti Energia Charta Egyezmény hatálybalépésre és ideiglenes alkalmazásra vonatkozó rendelkezéseivel. Emellett az EU elérte, hogy az NI. melléklet B. szakasza 2023. augusztus 15-én automatikusan hatályba lépjen, tovább biztosítva az új beruházások tekintetében a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokra vonatkozó uniós kivétel hatálybalépésének időpontját.

Következésképpen a Bizottság azt javasolja, hogy az Euratom által az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében képviselendő álláspont az legyen, hogy az Energia Charta Konferencián **jóvá kell hagyni** az Energia Charta Egyezmény szövegét érintő módosítások hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló határozatot, valamint mellékleteinek változtatásait/módosításait (CC 763).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Alapelvek

Az Euratom-Szerződés nem tartalmaz az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével egyenértékű rendelkezést a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozó tanácsi határozatok tekintetében, amennyiben valamely ilyen szervet joghatással bíró jogi aktus elfogadására kéri fel. Amennyiben az Euratom által kötött megállapodással létrehozott valamely szerv, például az Energia Charta Egyezmény joghatással bíró jogi aktust fogad el, az Euratom-Szerződés 101. cikkében előírt eljárásokat kell alkalmazni.

Az Euratom-Szerződés 101. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „*A Közösség a hatáskörének keretein belül harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy harmadik állam állampolgárával kötött megállapodások vagy szerződések révén kötelezettségeket vállalhat.*”

Az Euratom-Szerződés 101. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „*Az ilyen megállapodásokat és szerződéseket a Tanács irányelveivel összhangban a Bizottság tárgyalja meg; azokat a Tanács minősített többséggel elfogadott jóváhagyásával a Bizottság köti meg.*”

A jelen esetre történő alkalmazás

Az Energia Charta Egyezmény olyan nemzetközi megállapodás, amelynek többek között az Euratom is részes fele.

2022. november 22-én az Energia Charta Konferencia felkérést kap arra, hogy fogadjon el joghatással bíró jogi aktusokat. E jogi aktusok a nemzetközi jog szerint kötelező érvényűek. Következésképpen az Euratom-Szerződés 101. cikkének (2) bekezdése értelmében ezeket a Tanácsnak minősített többséggel jóvá kell hagynia.

Az Energia Charta Konferencia által az Energia Charta Egyezmény mellékletei javasolt módosításainak és változtatásainak jóváhagyásáról (CC 761), valamint az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt változtatásainak jóváhagyásáról (CC 762) elfogadandó határozatok a nemzetközi jog értelmében kötelező joghatással bíró jogi aktusoknak minősülnek. Ennek az oka, hogy az Energia Charta Egyezmény felhatalmazza az Energia Charta Konferenciát arra, hogy a szerződő felek általi későbbi megerősítés nélkül módosítsa az Energia Charta Egyezmény mellékleteit, értelmező záradékait, nyilatkozatait és határozatait. Az Energia Charta Egyezmény 48. cikke értelmében a mellékletek és a határozatok az Egyezmény szerves részét képezik.

Az Energia Charta Konferencia által az Energia Charta Egyezmény szövege módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról, valamint mellékletei változtatásairól/módosításairól (CC 763) elfogadandó határozat a nemzetközi jog értelmében kötelező joghatással bíró jogi aktusnak minősül, mivel arra kötelezi a szerződő feleket, hogy 2023. augusztus 15-től ideiglenesen alkalmazzák az Energia Charta Egyezmény módosított szövegét és mellékletei egyes szakaszainak változtatásait, amennyiben 2023. február 23-ig nem nyújtanak be ezzel ellentétes nyilatkozatot.

Az Energia Charta Konferencia által elfogadandó, az Energia Charta Egyezmény szövegéhez javasolt módosítások (CC 760) elfogadásáról szóló határozat a jelen ügy sajátos körülményei között a nemzetközi jog értelmében kötelező joghatással bíró jogi aktusnak minősül, mivel azt az Energia Charta Egyezmény szövege módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló határozattal (CC 763 – lásd fent) együtt kell elfogadni, amely arra kötelezi a szerződő feleket, hogy 2023. augusztus 15-től ideiglenesen alkalmazzák ezeket a módosításokat, amennyiben 2023. február 23. előtt nem nyújtanak be ezzel ellentétes nyilatkozatot.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az Euratom-Szerződés 101. cikkének (2) bekezdése, mivel az Euratom-Szerződés nem tartalmaz az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével egyenértékű rendelkezést a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakításáról szóló tanácsi határozatok tekintetében.

A tervezett jogi aktusok kihirdetése

Mivel az Energia Charta Konferencia határozatai módosítani fogják az Energia Charta Egyezmény mellékleteit, elfogadásukat követően helyénvaló kihirdetni azokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Euratom által az Energia Charta Konferencia 33. ülésén képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 101. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Energia Charta Egyezményt (a továbbiakban: megállapodás) az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) az Energia Charta Egyezmény, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló Energia Charta Jegyzőkönyv Európai Közösségek általi elfogadásáról szóló, 1997. szeptember 23-i 98/181/EK, ESZAK, Euratom tanácsi és bizottsági határozattal (HL L 69., 1998.3.9., 1. o.) kötötte meg, és 1998. április 16-án lépett hatályba.
- (2) A megállapodás 34. cikke értelmében az Energia Charta Konferencia elfogadja a megállapodás módosításainak szövegét, valamint jóváhagyja a megállapodás mellékleteinek módosításait és technikai változtatásait.
- (3) Az Energia Charta Konferencia a 2022. november 22-i 33. ülésén várhatóan elfogadja az Energia Charta Egyezmény javasolt módosításait (CC 760), és jóváhagyja i. az Energia Charta Egyezmény mellékleteinek javasolt módosításait és változtatásait (CC 761), ii. az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt változtatásait (CC 762), valamint iii. az Energia Charta Egyezmény módosításainak, és mellékletei változtatásainak/módosításainak hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról szóló határozatot (CC 763).
- (4) Helyénvaló meghatározni az Euratom által az Energia Charta Konferencián képviselendő álláspontot, mivel a fent említett jogi aktusok az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében kötelező érvényűek lesznek az Euratomra nézve.
- (5) Mivel a megállapodás az 1990-es évek óta nem esett át jelentős aktualizálásán, egyre inkább elavulttá vált. Helyénvaló módosítani a megállapodást annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a Párizsi Megállapodás elveivel, a fenntartható fejlődés követelményeivel és az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel, valamint a modern beruházásvédelmi normákkal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Euratom által az Euratom-Szerződés hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az Energia Charta Konferencia 33. ülésén képviselendő álláspont a következő:

- a) annak támogatása, hogy a konferencia fogadja el az Energia Charta Egyezmény javasolt módosításait (CC 760);
- b) az Energia Charta Egyezmény mellékletei javasolt módosításainak és változtatásainak jóváhagyása (CC 761);
- c) az értelmező záradékok, nyilatkozatok és határozatok javasolt változtatásainak jóváhagyása (CC 762); valamint
- d) az Energia Charta Egyezmény szövegéhez javasolt módosítások hatálybalépéséről és ideiglenes alkalmazásáról, valamint mellékleteinek változtatásairól/módosításairól szóló határozat jóváhagyása (CC 763).

2. cikk

E határozatnak az Európai Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*